

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2020. gada 1. oktobrī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Ineta Ziemele, tiesneši Daiga Rezevska un Jānis Neimanis,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] un [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēji) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 179/2020),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzēji lūdz Satversmes tiesu atzīt Civilprocesa likuma 230. pantu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. pantam un spēkā neesošu no pieņemšanas brīža.

2. Apstrīdētā norma nosaka tiesas nolēmuma, ar kuru lieta netiek izspriesta pēc būtības, formu un saturu:

„(1) Lēmums sastāv no ievaddaļas, aprakstošās daļas, motīvu daļas un rezolutīvās daļas.

(2) Ievaddaļā norāda lēmuma pieņemšanas laiku un vietu, tiesas nosaukumu un sastāvu, lietas dalībniekus un strīda priekšmetu.

(3) Aprakstošajā daļā norāda jautājumus, par kuriem pieņemts lēmums.

(4) Motīvu daļā norāda konstatētos faktus, pierādījumus, uz kuriem pamatoti tiesas vai tiesneša secinājumi un argumenti, kā arī normatīvos aktus, pēc kuriem tiesa vadījies.

(5) Rezolutīvajā daļā norāda tiesas vai tiesneša nolēmumu un lēmuma pārsūdzēšanas kārtību un termiņus.

(6) Lēmumos, kuri nepieciešami tiesu izpildītājam, papildus norāda ziņas par lietas dalībniekiem [fiziskās personas — prasītāja vai pieteikuma iesniedzēja — vārds, uzvārds, personas kods (ja tas ir zināms) un deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — dzīvesvieta; fiziskās personas — atbildētāja — vārds, uzvārds, personas kods (ja tas ir zināms), deklarētā dzīvesvieta, deklarācijā norādītā papildu adrese (adreses) un dzīvesvieta, ja tā ir zināma; juridiskajai personai — nosaukums, juridiskā adrese un reģistrācijas numurs].”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktam Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnesis (datums), piemērojot apstrīdēto normu sava lēmuma noformēšanā, atteicās pieņemt Pieteikuma iesniedzēju sūdzību par Maksātnespējas kontroles dienesta lēmumu, jo atzinis, ka faktiski iesniegts pieteikums par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem, kuri nepastāvo. Pieteikuma iesniedzēji uzskata, ka tiesnesis lēmumā sagrozījis sūdzības būtību, bet apstrīdētā norma neregulējot to, lai lēmumā tiktu atspoguļots lietas patiesais raksturs.

Tādējādi apstrīdētā norma Pieteikuma iesniedzējiem ir piemērota, un viņi ir norādījuši uz savu Satversmē noteikto pamattiesību iespējamo aizskārumu. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēji ir tiesīgi iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajai daļai persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī ja personai šādu iespēju nav.

Apstrīdētā norma skaidri paredz lēmuma formu un saturu, un Pieteikuma iesniedzējiem nav vispārējo tiesību aizsardzības līdzekļu, ar kuriem panākt to, ka lēmums tiktu sastādīts citā formā vai ar cita veida saturu.

Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtais daļas otrais teikums nosaka: „Ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža.”

Konkrētajā gadījumā termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai ir skaitāms no dienas, kad pieņemts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša lēmums lietā (numurs), proti, no (datums). Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2020. gada 7. septembrī. Tādējādi minētais sešu mēnešu termiņš ir ievērots.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā daļā un ceturtnās daļas otrajā teikumā noteiktajām prasībām.

7. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktu pieteikumā ir jānorāda juridiskais pamatojums, proti, jāpamato apstrīdētās normas neatbilstība augstāka juridiska spēka tiesību normai.

Pieteikuma iesniedzēji lūdz atzīt apstrīdēto normu par neatbilstošu Satversmes 92. pantā ietvertajām tiesībām uz taisnīgu tiesu. Tomēr Pieteikuma iesniedzēju argumenti pamatā vērsti uz paša Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša (datums) lēmuma, ar kuru atteikts pieņemt viņu sūdzību, pareizību un atbilstību patiesībai. Pieteikumā ir izklāstīti lietas faktiskie apstākļi, citētas normas, doktrīna un Satversmes tiesas judikatūra, kā arī izteikts viedoklis par to, kā tiesnesim bija jāinterpretē un jāpiemēro tiesību normas, tostarp apstrīdētā norma. Taču apstrīdētās normas attiecināšana uz konkrētu gadījumu, pareiza interpretācija un piemērošana konkrētajā gadījumā ir vispārējās jurisdikcijas tiesas kompetencē, un Satversmes tiesa nepārvērtē tiesību normu piemērošanas un interpretācijas jautājumus (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2017. gada 17. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2017-01-01 11. punktu*).

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] un [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 179/2020).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Ineta Ziemele